

NYITOTT HÁZAK ÜNNEPE KÖZÖSSÉGEK BEVONÁSÁVAL

Budapest100

A Budapest100 célja, hogy bemutassa a közösségépítés elősegítésének lehetőségeit az ünnep/fesztivál megvalósulásának alkalmazásával, a helyi értékek, az épített környezet vagy az immateriális örökség eszközként való bevonásával. Az önkéntességet alkalmazó, a közösségépítésre fókuszáló, az építészeti örökséget bevonó városi fesztivál, kulturális esemény alkalmas különböző eredetű problémák kezelésére, legyen szó városi elidősekedésről, a helyi, közös kulturális örökség elhalványulásáról vagy az épített és természeti környezethez való értő és alakító viszony hiányáról.

épített környezet

immateriális örökség
feltárása

személyes
történetek

önkéntesség

MIÉRT CSINÁLJUK MI?

A módszer segíti a helyi közösségek, egyének bekapcsolását a város, település kulturális vérkeringésébe. Támogatja az aktív, tevékeny és felelős polgári és civil attitűd kialakítását.

Bátorítja a lokális és regionális szervezetek, szereplők közötti összefogást, a helyi lakosság és a döntéshozók bevonását.

Személyes történeteken keresztül erősíti a kulturális örökség ápolását.

A városlakók közelebb kerülhetnek általa saját lakóhelyükhöz a kultúrtörténet, helytörténet megismerésével.

KINEK SZÓL?

Döntéshozóknak, akik támogatják az alulról jövő kezdeményezéseket, és lehetőséget látnak a helyi együttműködés szervező- és kommunikációs erejében.

Olyan helyi szervezőknek, egyesületeknek, intézményeknek, akik aktívak városuk fejlesztésében, és érdeklődnek az új kihívások, módszerek iránt.

A TÖRTÉNETÜNK

A program 2011-ben indult az OSA Archívum és a Kortárs Építészeti Központ Alapítvány kezdeményezésére azért, hogy évente egy hétvégén ünnepeljük meg együtt az adott év százéves házait. 2015-től új irányba indultunk, és városrészeket, illetve 2019-ben egy építészeti iskolát választottunk témaként, mert az első világháború alatt kevés új ház építhetett. De az eredeti cél megmaradt: bemutatni pincétől a padlásig a házakat, megismerkedni a lakókkal, és hozzájárulni új közösségek kialakulásához.

2011-ben a Blinken OSA Archívum épülete, az Arany János utca 10. számú Goldberger-ház ünnepelte építésének 100. évfordulóját. Ennek kapcsán született meg az ötlet, hogy minden év tavaszán, elközelítve az év századik napjához közel eső hétvégén nyíljon meg egy-egy százéves épület. Többi születésnapos budapesti épület is a nagyközönség előtt nyit meg az ott élő vagy dolgozó közösségek pedig fogadják a látogatókat az épület történetéhez kapcsolódó programokkal. A szervezők felkutatták az akkor százéves épületeket, önkéntes

segítségével felderítették a történetüket, és programokat szerveztek a nyitott házak hétvégéjére.

A 2011-es rendezvény sikerén felbuzdulva azóta minden évben megszervezzük az eseményt. Így mostanra már a kilencedik Budapest100 program valósult meg. Egyre nagyobb visszatérő önkéntes- és látogatóbázisunk van. Azt is elmondhatjuk: több esetben előfordult, hogy látogatóból vagy épp egy csatlakozó helyszín lakójából, dolgozójából lett új önkéntesünk a következő évre.

A Budapest100 egy olyan kulturális városi fesztivál, amely során az épített környezetünk bemutatása párhuzamosan történik szakmai és közösségi alapon. A lakók/használók aktív bevonásával nyitjuk meg az épületek kapuit, évente több mint 150 önkéntes közreműködésével. A Budapest100 a KÉK egyik legsikeresebb projektje, amelynek segítségével igyekszünk élhetőbbé tenni városunkat.

FELMERÜLŐ PROBLÉMÁK

MEGOLDÁSI J

A településen működő egyesületek, kulturális szervezetek egymás mellett, szerteágazó stratégiák alapján tevékenykednek. Céljuk közös (látogatók toborzása), eszközkészletük, infrastruktúrájuk és célcsoportjuk viszont eltérő, erejük így elaprózik, ami az eredményesség rovására megy.

A mérettől függ, hogy mennyire jellemez egy adott települést az intergenerációs találkozások hiánya, az önkéntesség kultúrájának kezdetlegessége. E problémák orvoslása helyi sajátosságokra épülő megoldást kíván.

A település lakói nem érznek elég felelősséget saját környezetük iránt, pedig az épített környezet mindenki számára hozzáférhető, alakítható.

Az izoláció a városi létezés jellemző vonása, az otthonok főként az elvonulás, mintsem a közösségi létezés színterei.

Kiindulási alapot, kezdő pontot adhat egy stakeholder hívására, ahol a település személyei, egyesületei megvizsgálhatják saját rendszereiket saját tudásukat, stratégiájukat.

Különböző szervezeti formák működésével a különálló szervezetek elérhetővé válnak, azaz megszűnik a transzgenerációs szakadék. Az önkéntes aktivitás is növekedhet.

Az épített és az immateriális környezet feltérképezésével a közösségi tudás gesztusával erősödés alakulhat ki a településben, amely aktivitásra serkenti a lakókat.

A felkutatott értékek és történetek szervezett bemutatásával élményszerű, neplésközpontú aktivitás lehet a közösség közelebbi megismeréséhez.

teret, tematikát
r-meeting össze-
lés aktív magán-
ei, döntéshozói
erőforrásaikat,
kat.

tek együttmű-
ó célcsoportok
mi lehetővé te-
ós találkozóso-
vítások száma

materiális örök-
vel, a tudásá-
zelmi alapú kö-
városiakokban,
rkenti őket.

tek, személyes
ett, nyilvános
ényalapú, ün-
vívással előse-
ialakulása.

ERŐFORRÁS-FELTÉRKÉPEZÉS:

A helyi kulturális, emberi, örökségi tényezők feltérképezése és rendszerezése a kapcsolódási pontok, viszonyok és hozzáférhetőség megjelölésével.

KULTURÁLIS FELTÉRKÉPEZÉS:

A helyi kulturális örökség és a kínálózó lehetőségek összegyűjtése, majd klaszterezése közösen (a helyi döntéshozókkal és stakeholderekkel). Másrészt a helyi szereplők céljainak, kezdeményezéseinek áttekin-tése, összevetése a kínálózó lehetőségekkel.

MENTÁLIS TÉRKÉPEZÉS:

A megadott témakörhöz kapcsolódó ötletek, asszociációk összegyűjtése és rendszerezése.

ÖNKÉNTESBEVONÁS:

A különböző életkorú helyi emberi erőforrások mozgósítása motivációra és nem-anyagi juttatásra alapozva, kreatív feladatokkal és felelősségvállalási lehetőséggel.

HELYTEREMTÉS:

Nem célszerűen használt városi helyszínek újragondolása, újratervezése ideiglenes kulturális használat révén a helyi közösségek bevonásával.

KÖZÖSSÉGI TERVEZÉS: A helyi közösségekkel együtt a fejlesztendő területek kijelölése, használatának közös újraértelmezése, majd az új, kis léptékű funkció közös megtervezése és kivitelezése.

KULTURÁLIS FESZTIVÁLOK SZERVEZÉSE:

A kulturális rendezvények sajátosságát és szempontrendszerét fókuszpontban tartó, élményalapú rendezvény, amely értékközvetítést tartalmaz.

MIÉRT CSINÁLD?

- Rejtett lehetőségeket és tudás-csomagokat hoz felszínre
- Emberközpontú, közérthető nyelven kommunikál szerethető tartalmakat
- Az ünneplés ősi szervezőerő, a lassan feledésbe merülő kulturális értékeket és személyes történeteket ünnepelni pedig kifejezetten felemelő
- Kis anyagi ráfordítással nagy megtérülést hoz
- Lehetőséget biztosít új, közös célok meghatározására és az aktív szereplők egységbe kovácsolására

MI KELL HOZZÁ?

- Szándék, motiváció és nyitottság helyi szinten egyének, szervezetek formájában
- A kulturális örökség feltárásának, összegyűjtésének és bemutatásának vágya
- Önkéntességre való hajlandóság
- Az épített környezet iránt érdeklő helyi csoportok, kutatók, egyének
- Kitartó csapattagok, lehetőleg közösségépítésben, szervezésben jártas egyének
- Megfelelő időmenedzsment
- Emberek (lakók), épületek, történetek

HOGYAN CSINÁLD?

- 1** téma, helyszín meghatározása
- 2** költségvetési terv összeállítása, pályázatírás, szponzorkeresés
- 3** kutatási koncepció összeállítása
- 4** téma bejelentése a nagyközönségnek
- 5** önkéntesek toborzása
- 6** helyszínek bevonása
- 7** csatlakozó helyszínek kutatása
- 8** csatlakozó helyszínek fotódokumentálása
- 9** kutatási eredményeken is alapuló programszervezés a csatlakozó közösségekkel, lakókkal közösen
- 10** kiegészítő programok szervezése
- 11** kísérő programok szervezése
- 12** kutatási eredmények publikálása, kommunikációja
- 13** programfüzet készítése, programok kommunikálása
- 14** esemény lebonyolítása, dokumentálása
- 15** eredmények kommunikálása, összefoglaló videó, fotók megosztása

IMPRESSZUM

Felelős kiadó:

Kortárs Építészeti Központ Alapítvány

1111 Budapest, Bartók Béla út 10-12.

www.kek.org.hu

Design:

Tóth Teodóra

Közreműködők:

Barangó Bajtai Zoltán, Dávida Eszter, Jeczko Mercédesz,
Klaniczay János, Szőke Tímea, Zalasch Tímea, Budapest100
csapat, BME ÉPK Urbansztika Tanszék, kultúrAktív Egyesület,
Oikodrom, Valyó Egyesület.

A projekt a Duna Transznacionális Programból, az Európai
Regionális Fejlesztési Alap támogatásával, az Európai Unió
és a Magyar Állam társfinanszírozásával valósul meg.

Ha felkeltettük az érdeklődésed, és te is szívesen szerveznél Nyitott házak/kertek/utcák hétvégéjét, akkor vedd fel velünk a kapcsolatot!

Írj nekünk:

BUDAPEST100@KEK.ORG.HU

Kövess minket:

**FACEBOOK.COM/
KORTARSEPITESZETIKOZPONT**

Web:

**WWW.BUDAPEST100.HU
KEK.ORG.HU**

